

A HÖÖK javaslatai a magyar felsőoktatás jövőképeinek és alapelveinek tekintetében

Jövőkép

A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája – mint a felsőoktatásban tanuló hallgatók érdekképviseleti szervezete – érdekelt minden, a magyar felsőoktatás minőségének javítására irányuló kezdeményezést támogatni, hiszen az alapvető célja, hogy az általa képviselt hallgatók egy értékes, a munkaerőpiacon jól használható diplomát szerezhessenek.

Ezért, amikor a jövőbe tekintünk, azt szeretnénk látni, hogy a hallgatók egy módszertanilag korszerű, a legújabb kutatásokkal lépést tartó képzésben részesülnek, amit felkészült, elhivatott és anyagilag megbecsült oktatók, átlátható, egyértelmű szabályok szerint tartanak a felsőoktatásban tanulók felkészültségének objektív értékelésével. Az oktatásra, kutatásra valamint az ezeket kiszolgáló infrastruktúrára szánt költségvetési tétel eléri az EU átlagának mértékét, amelynek elosztása egy tapasztalati alapon nyugvó, gyakorlatközpontú kritériumrendszer alapján történik. E finanszírozási rendszer figyelembe veszi az oktatás minőségét és tekintettel van arra, hogy egyes képzések nem közvetlenül hoznak hasznot a nemzetgazdaság számára, de hozzájárulnak a magyar kultúra és tudomány további gazdagodásához és a szélesebb értelemben vett társadalmi jóléthez. A közoktatás és a felsőoktatás – az oktatási rendszer egészének részeként és ezért egymástól elválaszthatatlanul – szoros oda-vissza ható kapcsolatban áll egymással, mely többek között elősegíti, hogy a közoktatás megfelelően felkészített diákokat irányítson a felsőoktatásba, a felsőoktatás pedig elhivatott és szakmailag kompetens pedagógusokat indítson el pályájukon.

Alapelvek:

1. A magyar felsőoktatás legfőbb célja a választott hivatásához értő, a demokratikus társadalom alapértékeit magáénak valló értelmiség nevelése, amely tudását – a múlt tapasztalataira építve – a jelenben a jövőért használja fel.
2. A felsőoktatás autonómiájának biztosítása az oktatás valamint a tanulás, a kutatás, a gazdálkodás és az intézményirányítás terén, ideértve a vezetőtestületek összetételét és a vezetők megválasztását valamint a hallgatói képviselet testületekben megjelenő arányának mértékét.
3. A kapcsolódó rendeletek tartalmának már az új felsőoktatási törvény kodifikációjával egyidőben ismertté kell válniuk.
4. Az államnak kiemelten kell támogatni a tehetséggondozás keretein belül működő formákat és folyamatokat (pl. tudományos diákkörök, szakkollégiumok, tutoriális rendszerek stb.). E keretek között külön figyelmet kell kapniuk a tehetséges, de szociálisan hátrányos helyzetben lévő hallgatóknak, akik számára minden lehetséges támogatást biztosítani kell értékeik kibontakoztatásához és tanulmányaik sikeres befejezéséhez.
5. Szükséges minőségi szűrők beépítése az oktatásba, de azokat az intézményi autonómia keretein belül kell meghatározni, úgy hogy tekintettel legyenek a képzések, szakok közötti különbségekre is.

6. A teljesítmény - és szociális alapon adható ösztöndíjak különüljenek el egymástól. A hallgatók számára juttatott szociális támogatások kizárólag rászorultsági szempontok alapján kerüljenek elbírálásra.
7. A hallgatókat közvetlenül érintő szabályzatokkal kapcsolatban a hallgatói képviselet egyetértési joggal rendelkezzen.
8. A hallgatók közösségeivel, önkormányzatával és országos képviseletével kapcsolatos rendelkezéseket a felsőoktatási törvény szabályozza. Ezért a felsőoktatási törvény nevesítse a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciáját és a Doktoranduszok Országos Szövetségét mint a hallgatók és doktoranduszhallgatók országos képviseletét ellátó szervezeteket.
9. A munkaerőpiac szereplőinek stratégiai partnerekként az eddigieknél erősebben kell kötődniük a felsőoktatáshoz, akár intézményesített formában is (pl. a képzések alapítása és indítása előtt egyeztetés regionális és országos szinten, a képzések gyakorlati részében és folyamatos felülvizsgálatában való közreműködés biztosítása stb.).
10. Az intézmények feladata nem kizárólag a tudásanyag minél magasabb szintű átadása, hanem a pályakezdésre való felkészítés is kell, hogy legyen, amihez állami és egyéb források egyaránt szükségesek. A képzés a közoktatástól kezdve a munkaerőpiacra történő belépésig egységes egészet alkot, aminek alrendszerei külön szabályozhatók. Az életpályamodellek magukban foglalják az élethosszig tartó tanulás lehetőségét

Budapest, 2011. január 21.

Nagy Dávid
HÖÖK elnök